

Затверджено рішенням Вченої ради
ІСМАВ НААН, протокол № 3 від
12.03.2019 р.

СТРАТЕГІЯ

розвитку Інституту сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України
на 2019 – 2023 роки

МІСІЯ:

визначення засад державної і науково-технічної політики в галузі сільськогосподарської мікробіології; під керівництвом Академії та разом з іншими зацікавленими центральними і місцевими органами виконавчої влади визначає основні напрями досліджень у цій галузі, координує, організовує і проводить наукові дослідження з проблем сільськогосподарської мікробіології, сприяє впровадженню їх результатів у виробництво, здійснює підготовку наукових кадрів.

МЕТА СТРАТЕГІЇ:

розвиток наукового, інтелектуального й матеріально-технічного потенціалу Інституту та підвищення ефективності його використання для:

- здійснення фундаментальних та прикладних досліджень у галузі аграрних наук та продовольства,
- створення нових конкурентоздатних наукових розробок у галузі сільськогосподарської мікробіології, вірусології та агропромислового виробництва,
- підготовки висококваліфікованих наукових кадрів у галузі аграрних наук та продовольства (спеціальність – агрономія, спеціалізація – сільськогосподарська мікробіологія),
- надання послуг щодо наукового супроводу застосування біологічних засобів у виробництві сільськогосподарської продукції.

АДМІНІСТРУВАННЯ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА

1. Збереження кадрового потенціалу Інституту, його традицій, розвиток і вдосконалення напрацювань, що сформувалися за попередній період його функціонування.
2. Забезпечення прозорості діяльності адміністрації, колегіальності керівництва, участі Вченої ради в прийнятті важливих рішень.
3. Надання організаційної і технічної підтримки функціонуванню спеціалізованої вченої ради із захисту дисертаційних робіт.
4. Доведення чисельності дипломованих спеціалістів (кандидатів наук) хоча б до 3 - 4 чоловік у кожному структурному підрозділі.
5. Збільшення кількості докторів наук до 7-10 чоловік. Бажано, щоб у кожній лабораторії працював доктор наук.
6. Активізувати роботу з відбору талановитої молоді з ВНЗ для вступу до аспірантури.

НАУКОВО – ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Науково - дослідницька діяльність є основою діяльності Інституту. Сучасні реалії наукового прогресу, які притаманні світовим науковим тенденціям, потребують високого наукового та методичного рівня виконання фундаментальних і прикладних наукових досліджень.

Пріоритетними для Інституту будуть наступні напрями наукових досліджень:

1) *грунтової мікробіології*: дослідження біологічної трансформації сполук азоту і фосфору, рослинно-мікробних взаємодій, фізіології ґрунтових мікроорганізмів; розробка мікробних препаратів та технологій компостування для землеробства;

2) *біологічного захисту рослин і тварин*: питання захисту рослин від хвороб та шкідників, діагностики збудників вірусних хвороб рослин і тварин;

3) *зоотехнічної мікробіології*: розробка препаратів пробіотичної дії, технологій заготівлі і зберігання кормів;

4) *наукового забезпечення агропромислового виробництва*: створення нових сортів і технологій вирощування сільськогосподарських культур.

Науково-дослідна робота у 2019-2020 рр. буде спрямована на виконання 24 завдань другого рівня за 8 ПНД НААН. Із них фундаментальних – 15 завдань за 5 ПНД, прикладних – 8 за 4 ПНД.

У 2021-2023 рр. планується проведення досліджень за 5 завданнями першого рівня ПНД НААН «Оптимізація біологічних процесів в агроєкосистемах для забезпечення ефективного, екологічно збалансованого аграрного виробництва» (Сільськогосподарська мікробіологія).

На основі збереження й примноження наукових досягнень вчених - мікробіологів, які були створені за попередній період функціонування Інституту, в першу чергу необхідно:

- поглиблювати дослідження у межах ПНД 07 «Сільськогосподарська мікробіологія» із залученням співвиконавців програми, які є провідними фахівцями у галузях землеробства, рослинництва, тваринництва, захисті рослин і тварин від хвороб та шкідників;

- підтримувати розвиток існуючих (доктора с.-г. наук, професора, члена-кореспондента НААН Волкогона В.В. – біологічна трансформація сполук азоту в ґрунтах; доктора біологічних наук, професора Надкерничної О.В. – взаємодії мікроорганізмів з рослинами) та сприяти формуванню нових наукових шкіл, як середовища генерації знань і підготовки сучасних висококваліфікованих кадрів;

- ініціювати розроблення програми «Органічне виробництво Чернігівщини»;

- активізувати роботу з інтеграції в міжнародне наукове співтовариство шляхом активізації участі в міжнародних наукових програмах і проектах, що реалізуються ЄС. Участь співробітників Інституту в грантових програмах різного рівня (з цією метою посилити роль наукової частини адміністрації Інституту);

- формувати наукову тематику з прикладних досліджень за принципом гарантованого створення ОПВ з перспективами впровадження, що дозволить більшою мірою комерціалізувати результати досліджень;
- розвивати колекцію корисних ґрунтових мікроорганізмів (з цією метою розширити молекулярно-біологічні дослідження мікроорганізмів);
- активізувати дослідження, спрямовані на підвищення якості біопрепаратів;
- збільшити обсяг фінансування науково-дослідних робіт за рахунок господарських договорів;
- приділити першочергову увагу функціонуванню унікальних наукових об'єктів Інституту: лізиметричної установки та трьох стаціонарних довготривалих польових дослідів;
- забезпечити спадковість наукових традицій між поколінням досвідчених дослідників і молодими вченими; підвищувати кваліфікацію наукових та інших працівників Інституту;
- удосконалювати видання міжвідомчого тематичного наукового збірника "Сільськогосподарська мікробіологія", сприяти його міжнародному визнанню та індексації в світових наукометричних базах.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

(ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ФОНДУ)

Для забезпечення планів розвитку Інституту необхідно:

- активізувати роботу по укладенню ліцензійних угод на завершені наукові розробки (альтернатива спільному виробництву);
- розвивати власне виробництво біопрепаратів. Для цього поступово модернізувати експериментальну базу – поступально перейти від культивування мікроорганізмів на качалках до ферментерів;
- паралельно (за потреби) – ремонтувати корпус віварію і вводити нові потужності. Ремонт віварію можна здійснювати поетапно: перший рік – ремонт даху; другий – ремонт другого поверху (або частини другого поверху) і т. д.;
- як альтернатива (або доповнення) можливе створення спільного (разом з інвестором) виробництва мікробних препаратів;
- активізувати діяльність, спрямовану на отримання грантів різного рівня;
- підвищити самостійність та запровадити функціонування наукових структурних підрозділів на засадах внутрішньогосподарського розрахунку;
- покращити фінансово-економічну стабільність Інституту за рахунок активної маркетингової політики: періодично оновлювати продуктивний портфель Інституту, здійснювати щорічну перереєстрацію біопрепаратів сертифікаційною компанією „Органік стандарт”, розширити співпрацю з агрохолдингами, забезпечити пріоритетне впровадження наукових розробок у Чернігівській області, посилити правовий захист від недобросовісної конкуренції, постійна актуалізація сайту ІСМАВ НААН та сторінки в мережі Фейсбук, систематичне проведення науково-практичних семінарів з ключових питань (біодобрива, імунодіagnostика та ін.) тощо.

На підставі вище сформованих заходів планується довести показники реалізації наукоємної продукції до наступного рівня (табл.1).

Таблиця 1 Програмні показники впровадження (випробовування) наукоємної продукції по Інституту в цілому на 2019-2023 рр.

Науковий підрозділ	Обсяг реалізації наукоємної продукції (з ПДВ) за роками, тис. грн.					
	середній за 2014-2018 рр.	програмні показники				
		2019	2020	2021	2022	2023
РАЗОМ:	6631,9	9400,0	10152,0	10964,2	11841,3	12788,6

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ ТА ПОКРАЩЕННЯ НАУКОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ

Інститутом вперше отримано ліцензію МОН (наказ МОН від 11.08.2016 р. № 966) на проведення освітньої діяльності.

Для успішної її реалізації необхідно:

1. Забезпечення якісної підготовки висококваліфікованих наукових кадрів за спеціальністю "Агрономія" за освітньо-науковою програмою, що відповідає кваліфікаційним вимогам та вимогам ринку праці.

2. Впровадження новітніх інформаційно-комунікативних технологій для підвищення доступності та відкритості підготовки висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів у галузі аграрних наук та продовольства за спеціалізацією «Сільськогосподарська мікробіологія».

3. Удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Інституті.

4. Забезпечення ефективної системи запобігання академічного плагіату у наукових працях наукових працівників і здобувачів.

5. Реєстрація профілів наукових працівників у системі обліку наукометричної інформації.

6. Участь наукових працівників у роботі міжнародних наукових конференцій.

7. Публікація наукових результатів фундаментальних та прикладних досліджень у рейтингових наукових виданнях України та світу.

8. Функціонування веб-сайту наукового видання Інституту.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

(ЗА НАЯВНОСТІ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ)

1. Створити сучасну лабораторію молекулярно - біологічних методів досліджень з новітнім обладнанням.
2. Провести ремонт кімнати і встановити ферментер в лабораторії екології ґрунтових мікроорганізмів.
3. Придбати аналізатор азоту.
4. Придбати нові автоклави, холодильники.
5. Придбати ліофільну сушарку.
6. Провести капітальний ремонт лабораторного комплексу (вікна, двері).
7. Здійснити ремонт віварію. За потреби придбати і встановити металеві гаражі на бетоновані майданчики для розміщення матеріальних цінностей, перевезених з віварію.
9. Проводити поступове оновлення машинно-тракторного парку відділу наукового забезпечення агропромислового виробництва та дослідного полігону.

СОЦІАЛЬНИЙ НАПРЯМ РОБОТИ

1. Для збереження наукових кадрів реалізувати програму, яка передбачатиме будівництво житлового будинку на території Інституту.
2. За можливості продовжити роботу з надання земельних ділянок співробітникам для садівництва.
3. Розробити систему мотиваційних заходів для інтенсифікації створення та виробництва біопрепаратів, підвищення продуктивності рослинницької галузі у відділі наукового забезпечення агропромислового виробництва.
4. Розробити систему стимулювання працівників за результатами науково-дослідної роботи, які підвищують імідж і позиції Інституту у відповідних рейтингах.
5. Удосконалити систему матеріального заохочення за отримання патентів України на винаходи, корисні моделі та на сорти рослин (одноразовий платіж після отримання патенту, що має перспективи впровадження, і щорічні платежі за результатами комерціалізації наукових розробок).
6. Провести благоустрій території біля головного корпусу.
7. На території лабораторного комплексу закласти парк.